

AVRUPA SEYAHAT PAZARININ DEVLERİ

Hazırlayanlar: Sunay Ünlü Yücel-Simla Türkerden, Kasım 2002

2001-2002 dönemi Avrupa tur operatörleri açısından oldukça hareketli geçiyor. Birleşmeler, satın almalar ve isim değişiklikleri öylesine yoğun yaşanıyor ki sektörde 'Kim kimdir, kim kimindir?' sorularına yanıt vermek oldukça güçleşiyor.

Büyüklerin seyahat pazarındaki payları bu gelişmelerle gittikçe artarken, orta ve küçük ölçekli firmalar ise kendilerine bırakılmış küçücük bir alanda ayakta kalabilmek için yoğun bir mücadele veriyor. Organizatörlükten, satış ağlarına, konaklamadan, deniz ve havayollarına kadar her türlü alanda iştirakleri bulunan büyükler, medyanın tüm tanıtım olanaklarını yoğun bir biçimde kullanarak, bağımsız küçük acentalara adeta soluk aldırıyorlar.

Alman seyahat endüstrisinde, pazarın neredeyse % 95'ine sahip büyüklere karşı kendilerini korumaya çalışan bağımsız küçük acentalar geçtiğimiz aylarda tekellere karşı mücadele edebilmek amacıyla birtakım girişimlerde bulunmaya başladılarsa da, bu girişimler şimdiden dağılma sinyalleri vermeye başladı bile.

Önemli seyahat pazarlarından İngiltere'de ise küçük ya da orta ölçekli acentaların ya birleşme yoluna gidecekleri, ya da büyükler tarafından yutulacakları görüşü hakim.

Küçükler ayakta kalma mücadelesine devam ede dursunlar, 11 Eylül olayları ve tüm dünya genelinde yaşanan ekonomik kriz nedeniyle daralan pazardan daha fazla pay kapma mücadelesinde olan büyüklerin savaşının önümüzdeki dönemlerde daha da kızışacağı görülüyor.

Avrupalı Devlerin 2001 Yılı Pazar Payları

Almanya'nın önde gelen turizm gazetelerinden FVW tarafından 2001 yılı verilerine dayanılarak gerçekleştirilen ve "Avrupa Tur Operatörleri 2001" adını taşıyan bir araştırmaya göre TUI 13 milyar Euro'ya yaklaşan cirouyla Avrupalı tur operatörleri arasında birinci sırada. Onu 8,2 milyar Euro ile My Travel, ya da eski adıyla Airtours izliyor. Üçüncü durumda bulunan Thomas Cook'un cirosu ise 7.9 milyar Euro. Araştırmaya göre 2000 yılında 36,2 Milyar Euro'luk ciroya sahip olan Avrupa'nın en büyük ilk on tur operatörünün 2001 yılı ciroları 45.9 milyar Euro'ya yükseldi.

İlk onun payı yükselirken, 2000 yılında 46,1 milyar Euro olan ilk 20 tur operatörünün cirosunun 2001 yılında 43,4 milyar Euro'ya gerilemesi dikkat çekiyor. Araştırmaya göre Avrupa'da bulunan 150 büyük tur operatöründen (bunlara büyük şirketlerin markaları da dahil) 39 tanesi Almanya'da bulunuyor. Almanya'yı 22 tur operatörüyle İtalya ve 21 tur operatörüyle Fransa izliyor.

Avrupa'nın En Büyük Tur Operatörleri-2001	
Operatörün adı	Ciro-milyar Euro
TUI-Almanya*	12,8
Airtours-İngiltere	8,2
Thomas Cook-Almanya	7,9
Rewe-Almanya	4,7
First Choice-İngiltere	3,9
Kuoni-İsviçre	2,7
Club Med-Fransa	2,0
Hotelplan-İsviçre	1,5

Alpitour-İtalya	1,1
Alltours-Almanya	1,1
* Ciro, Nouvelles Frontieres ile 14 milyar Euro'ya çıkmaktadır.	
Kaynak: FVW	

En Büyüklerin Dördü Almanya'dan

Avrupa'nın en büyük 10 tur operatöründen 4'ünün Almanya'dan olması ve bu operatörlerin toplam cirosunun 10 büyüğün cirolarının toplamının yarısından fazla olması dikkati çekiyor. TUI, Nouvelle Frontieres'i de bünyesine kattıktan sonra tek başına ilk onun %22 cirosuna sahip konuma gelmiş bulunuyor.

En Büyük Alman Operatörlerin Pazar Payları

(Toplam Ciro Bazında % 2000/2001)

- TUI Almanya:28.9
- Thomas Cook:22.9
- Rewe Touristik:17.2
- FTI:5.5
- Alltours:5.4
- Öger:3.6
- Diğer:16.5

Kaynak: FVW

Tablodan da görüleceği gibi TUI Almanya % 28,9'luk payla hem Almanya'nın, hem Avrupa'nın en büyük tur operatörü. Bir zamanların çelik endüstrisi devi Preussag AG, 1990'lı yılların ortalarında zor durumda iken turizm sektörüne girdi ve 1998 yılında Hapag-Lloyd AG'yi satın alarak kendine ait birkaç seyahat acentası ve havayoluyla turizm sektöründe gittikçe güçlenmeye başladı. TUI Almanya'nın alınmasıyla da paket tatilde güçlü bir zincir oluşturmuş oldu. 2000 yılına gelindiğinde de bir çok güçlü markasıyla birlikte British Thomson Travel Group'u, sonradan tamamını ele geçireceği Fransa'nın en güçlü tur operatörlerinden Nouvelles Frontieres'nin bir bölümünü, İskandinavya'nın en güçlü tur operatörü Fritidsresor'u satın aldı. Böylelikle yaklaşık 200 markasıyla Avrupa'da çok güçlü bir konuma gelen dev grup, 2001 yılının Ağustos ayında tüm dünyadaki tur operatörleri markalarını 'World of TUI' markası altında birleştirdi ve 2002 yılının Haziran ayında ise aldığı bir kararla adını *TUI AG* olarak tümüyle değiştirdi. TUI, günümüzde yalnızca Almanya'da değil, tüm Avrupa seyahat pazarı içinde de lider konumda bulunuyor. TUI AG, 81 tur operatörü markasına, 3700 seyahat acentasına, 88 uçağa, 32 incoming acentasına, 150 bin yatak kapasitesine sahip 285 otele ve 60 farklı ülkede yalnızca iş seyahatleriyle ilgilenen 1600 seyahat profesyoneline sahip.

TUI'nin tur operatörleri ve seyahat acentaları markaları

Almanya: 1-2 Fly, Airtours, Discount Travel, Dr. Tigges, First Reisebüro, Fox-Tours, GeBeCo, Hapag-Lloyd Reisebüro, L'Tur, Oft Reisen, TUI Almanya, TUI Reiscenter, TUI.de ve Wolters Reisen

Avusturya: 1-2 Fly, Fun&Sun, Gulet Touristik, Terra Reisen, Tiroler, TLR Tours, Touropa Austria, TUI Austria, TUI Reiscen
Belçika: Expotours, Jetair, Seagull, Sunjets, TUI Travel Center, VIP Selection ve VTB Reisen

Danimarka: Star Tour, TEMA

Finlandiya: Finnmatka ve TEMA

Hollanda: Arke, De Boer, FIT, Group&Incentive Travel, Holland International, Holland International Destination Management, Houseonly, Isropa Reizen, Kras Stervakanties, Lastminute.nl, Panta Reisen, Seatonly.nl, TUI Netherlands, Zeetours Cruises.

İngiltere: A la carte, Amerikan Holidays, Austravel, Britannia Direct, Callers Pegasus, Club Freestyle, Crystal Lakes, Headwater Holidays, Jetsave, Just, Lunn Poly, Magic Travel Group, OSL Villas, Portland Direct, Sibbald Travel, Simply Travel, Skydeals, Something Special Holidays, Spanish Harbour Holidays, Team Lincoln, The Travel House, Thomson, Thomson Gold, Thomson lakes, Thomson Platinum, Thomson Ski, Thomson Young at Heart, Tropical Places ve Weddings in Paradise.

İrlanda: Budget Travel

İsveç: Fritidsresor, Senior, Sportresor

İsviçre: Imholz, Spinout, TUI Suisse ve Vögelereisebüro

Norveç: Prisma, Sportreiser, Star Tour ve TEMA

Polonya: Scan Holidays, TUI Centrum ve TUI Polska

Dev turizm grubu, bir kısmını 2000 yılındaki bir operasyonla ele geçirdiği Nouvelle Frontieres'nin kalan hisselerini de 2002 yılının Ekim ayında satın aldı.

Portekiz'de Miltours, İspanya'da TUI Espana, Dominik Cumhuriyeti'nde Ultramar Express, Türkiye'de Tantar Turizm, Dubai'de Travco, Mısır'da Travco, Tunus'ta Tunisie Voyages, Kıbrıs'ta Aeolos Travel, Kenya'da Polmann's Tours and Safaris, Tanzanya'da Ranger Safaris, İsrail'de Isropa Nazarene Tours, Bulgaristan'da Travel Partner Bulgaria, Yunanistan'da TUI Hellas ve Morokko'da Holiday Services dev grubun incoming seyahat acentaları.

Consedis, TQ3 Holiday ve TQ3 Travel Solutions ise iş seyahati alanında hizmet veren kuruluşlar.

Dikeyde de büyüyor

2001 yılında 70 bin çalışanıyla 22 milyar Euro'luk ciroya ulaşan grubun RIU, Grecotel, Grupotel, Dorfhotel, Robinson, Magic Life, Nordotel ve Paladien adlı ünlü otel markaları ve Hapag-Lloyd Flug, Britannia Nordic, Britannia UK, Corsair, Neos ve White Eagle Aviation markalarıyla 6 charter havayolu bulunuyor. TUI, geçtiğimiz aylarda da Çin'in en büyük tur operatörlerinden CTS ile bir anlaşma yaparak geleceğin en büyük pazarlarından Çin'e de adımını attı. Ortaklık anlaşmasına göre TUI, Çin de incoming ve outgoing hizmeti verecek.

Thomas Cook da Adını Değiştirenlerden

2001 yılında elde ettiği 7,9 milyar Euro'luk cirosuyla Almanya'da % 22,9'luk bir pazar payına sahip olan Thomas Cook 2001 yılına kadar C&N adını taşıyordu. C&N, 2000 yılında Thomson'u almak için yaptığı başarısız girişimden sonra Havas Voyages'ı satın aldı ve gene aynı yıl İngiliz Thomas Cook'u da bünyesine kattı. 2001 yılında ise aldığı bir kararla adını tamamen Thomas Cook olarak değiştirdi. Thomas Cook günümüzde 30'dan fazla tur operatörü, 3600 seyahat acentası, 73 bin yatak kapasitesine sahip otelleri, 85 uçağıyla 2001 yılı için Avrupa'nın en büyük üçüncü tur

operatörü unvanını taşıyor. Şirketten verilen bilgiye göre Thomas Cook 2000/2001 mali yılını 8 milyar Euro'luk ciro ve 14 milyon müşteri ile kapadı.

Şirketin tur operatörleri markalarına gelince; Almanya'da Neckermann Reisen, Aldiana, Air Marin, Bucher Reisen, Terramar*, Kreuzer Touristik*, Condor Individuell* (* Bu üç operatörün 2003 yaz sezonu itibariyle adlarının Thomas Cook olacağı belirtiliyor).

İngiltere/İrlanda: Thomas Cook, Thomas Cook Holidays, JMC, Style, Neilson, Club 18-30, Sunset, Time Off, Sunworld Ireland, Time Off, Sunworld Ireland ve Bright Sky Holidays.

Fransa: Aquatour ve Havas Voyages Vacances.

Belçika, Lüksemburg: All Seasons, Neckermann, Pegase, Sunsnacks ve Neckermann.

Hollanda: Neckermann, Vrij Uit ve Belvilla.

Avusturya, Macaristan, Polonya, Slovakya, Slovenya: Neckermann

Hindistan ve Mısır: Thomas Cook, Marlin Travel.

Havayolları Markaları: Condor (50 uçak- 2003 Nisandan itibaren Thomas Cook markasını taşıyacak), JMC (24 uçak-2003 Mayıs'tan itibaren Thomas Cook markası olacak), Thomas Cook Airlines Belgium (24 uçak), Sun Express (7 uçak-Thomas Cook % 40 hissesine sahip).

Thomas Cook, ayrıca dünyada 3600 seyahat acentasına sahip. Bunlardan en önemlileri Thomas Cook, Holiday Land, Neckermann, Havas Voyages ve Aquatour olarak sıralanıyor.

73 bin yatak kapasitesine sahip otel markaları ise Aldiana, Iberostar, Creative, Hoteles 10, IFA, Jacaranda, Porto Bay, Sal Hotels, Zlatni Piassaci ve Inversora de Hotels Vacacionales (NHOVA).

En Büyük Dördüncü REWE

% 17,2'lik payla Almanya'nın en büyük üçüncü, Avrupa'nın ise dördüncü markası olan Rewe, 1988 yılında ilk kez Atlas Reisebüro GmbH ile turizme girdi. 1995 yılında da ITS Reisen'i satın alarak bünyesine 300 acenta daha kattı. 1998 yılında doğrudan pazarlama yapan ITS Billa'yı kuran Rewe, 2000 yılında ise DER'i satın alarak tur operatörü Dertour, DER seyahat acentalarını ve DER İş Seyahati'ni kurarak gruba bağladı. Grup 2001 yılında da LTU Touristic'i operatörleri Jahn Reisen, Tjaereborg, Meier's Weltreisen, Marlboro Reisen ile birlikte satın aldı. Rewe LTU'ya ait havayolu şirketi Sairgroup'un % 40 hissesine de sahip.

Bir kaç yıl öncesine kadar daha çok gıda perakendecisi görünümündeki Rewe'nin ikinci büyük iş alanı bu gün seyahat ve turizm haline geldi ve grup 2000/2001 döneminde 5 milyon kişiye hizmet verdi.

Grubun turizmdeki markalarına gelince;

Tur Operatörleri: ITS Reisen, Jahn Reisen, Tjaereborg, ITS, Billa Reisen, Meier's, Weltreisen, DERTOUR ve ADAC Reisen.

Satış markaları: Atlasreisen, DER Business Travel, DER Reise Büro, DERPART, DER Deutsche Reisebüro, Tour Contact, Pro Tours ve Deutscher Reising.

Almanya'da Bulunan Diğer Operatörler

Pazarın üçte ikisinin bu üç büyük marka tarafından paylaşıldığı Almanya'da diğer önemli paylar ise %5,5 ile FTI'ya, %5,4 ile Alltours'a, % 3,6 ile de Türk kökenli tur operatörü Öger Tour'a ait. Geriye kalan % 16,5'luk pay ise diğer operatörler tarafından paylaşılmış durumda.

Almanya'da beşinci, Avrupa'da ise onuncu durumda bulunan Almanya'nın bağımsız tur operatörlerinden Alltours ise 1974 yılında kuruldu. Tur operatörlüğünün dışında 164 seyahat acentası zinciri bulunuyor. Grubun İspanya'da Viajes Allsun adlı bir incoming seyahat acentası, Allrote Espana adlı bir emlak firması ve Touristica ile C.G. Canmarias adlı iki danışmanlık markası var. İspanya, Mısır gibi ülkelerde Holiday Club, Club Alltours, All Round Aktive Hotels ve Trend Event Hotel markalarıyla tatil-dinlenme alanında önemli bir konuma sahip. Alltours ayrıca, Queens adlı firmasıyla reklamcılık sektöründe de hizmet veriyor. Grup, 2000/2001 sezonunda 1,68 milyar marklık ciro elde etti ve 1 milyon 200 bin yolcu taşıdı.

FVW'nin yapmış olduğu araştırmaya göre Almanya 2002 yılında rezervasyon gelişiminde diğer pazarlara kıyasla gerilerde kaldı. Haziran ayından itibaren uçakla yapılan paket seyahatleri bazında %15 geriledi. Kapasiteler %10 oranında küçültüldü. Değişik fiyat seçenekleri, çocuklara uygulanan indirimler, artmayan sabit fiyatlar bile gereken ilgiyi görmedi. Aileler en önemli kar sağlayıcıları olduğundan, tur operatörleri ailelerin geri çekilmesiyle önemli bir kar potansiyellerini kaybettiler. Uçak korkusu yavaş yavaş akıllardan silinmesine karşın, yüksek uçak fiyatları paket seyahatleri de frenledi.

Avrupa Seyahat Komisyonu (ETC)'den alınan rakamlara göre Almanya 2002 yılının ilk yedi ayında incoming turizmde de düşüş yaşıyor. Almanya'ya giden turistlerin konaklama ve geceleme rakamlarında bir önceki yıla göre -%2.9 oranında gerileme gerçekleşti. Gelen turist sayısındaki düşüş oranı ise -% 2.7.

MyTravel Sıralamayı Değiştirebilir

Avrupa'nın ikinci büyük tur operatörlerinden MyTravel'in 2002 yılı ilk beş ayı bilançosunda çelişkili rakamlar açıklaması, hisse senetlerinin yaklaşık % 80 düşmesine neden olmuş, bu da şirket üzerinde ciddi spekülasyonlar doğurmuştu. Birçok analist My Travel yönetimine güvenlerini kaybettiklerini dile getirmişlerdi. Grubun bu duruma düşmesi, bazı devlerin hedefi haline gelmesine neden oldu. İngiliz turizm grubu First Choice, ABD'nin otelcilik devlerinden Cendant ve GDS devlerinden Sabre gruba talip olduklarını beyan etmişlerdi. Fakat MyTravel, grubu satmak yerine yönetimde değişiklik yaparak yoluna devam etme kararı aldı. Geleceğinin ise 2003 yılı bahar aylarında şirketin tepeden tırnağa yeniden gözden geçirilmesinden sonra belirginlik kazanacağı söyleniyor. Analistlerin genel görüşü MyTravel'in 2002 yılı cirosunda büyük düşüşler yaşayacağı ve sıralamada First Choice'un gerisinde kalacağı yönünde.

Bu durumda 2001/2002 döneminde İngiltere seyahat pazarında olduğu kadar, Avrupa seyahat pazarında da sıralamanın değişeceği görülüyor.

İngiltere'de İlk Beş Büyüğün 2001Ciroları

- MyTravel-----4,6 Milyar Euro
- TUI UK-----4,0 Milyar Euro
- First Choice----2,7 Milyar Euro
- Thomas Cook---1,9 Milyar Euro
- Kuoni UK-----1,1 Milyar Euro

Kaynak: FVW

İngiltere pazarının 2001 yılı için en büyüğü olan Airtours, 2002 yılında almış olduğu bir kararla adını MyTravel olarak değiştirdi. Grup, uçak dahil paket turlarla tatil ve

eğlence turizminde İngiltere, Kuzey Avrupa, Almanya ve Kuzey Amerika'da hizmet veriyor ve aynı zamanda dünyanın bir çok destinasyonuna kendi uçak ve kruvaziyer gemileriyle turlar düzenliyor.

Grubun yaptığı açıklamalara göre, MyTravel'in 15 milyon müşterisi, 30 bine yakın çalışanı, 100'den fazla markası, 2000'i aşkın seyahat acentası, 49 uçağı, ortaklıklarının bulunduğu konaklama merkezleri ve 4 kruvaziyer gemisi (bunlardan bir tanesi yalnızca yaz döneminde Royal Olympic Cruises tarafından temin edilmektedir) olduğu söyleniyor.

MyTravel'in markaları

Satış&dağıtım markaları: İngiltere ve İrlanda'da Going Places, Late Escapes, Travelworld, Holidayline, Go Direct ve MyTravel; Kuzey Avrupa'da Ving, Spies, Tjaereborg, MyTravel Reiswinkels, MyTravel Gullivers, Saga ve Skibby; Almanya&Avusturya ve İsviçre'de Allkauf, 5 vor flug, Flugboerse, Club Valtur, LAL Sprachreisen, FTI Touristik ve Megatours; Kuzey Amerika'da Travel 800, Auto Europe, Diplomat Tours ve Fly Cheap.

Tur Operatörleri markaları: İngiltere&İrlanda'da Airtours Holidays, Aspro, Direct Holidays, Panorama, Jetset, Manos, Bridge, Cresta, Tradewinds ve Leger; Kuzey Avrupa'da Always, Spies, Saga, Tjaereborg, Sunair, Trivsel, Globetrotter, Marysol, MyTravel, Travel Trend, Gate Eleven, Bridge, Skibby, Gullivers ve Itaka; Almanya & Avusturya & İsviçre'de Air Maritime, Seereisen, Club Valtur, LAL Sprachreisen ve Sunquest; Kuzey Amerika'da Sunquest, AHI, Suntrips, AlbaTours, Vacation Express, The Holiday Network, Ship 'N' Shore ve Alumni Holidays.

Havacılık: İngiltere & İrlanda'da MyTravel, Airways UK ve MyTravelLite; Almanya & Avusturya & İsviçre'de My Travel ve Airway A/S; Kuzey Amerika'da anlaşmalı çalıştığı SunTrips USA ve Skyservice (stratejik anlaşma).

Otel & Konaklama: İngiltere & İrlanda'da Globales, Hotetur*, Aquasol*, Sun Cruises, MyTravel Money, Tenerife Sol*; Kuzey Avrupa'da Sunwing, Sun Cruises ve Aquasol*; Almanya & Avusturya & İsviçre'de LAL Sprachreisen ve Hotetur*; Kuzey

Avrupa'da Blue Bay* ve Sun Cruises (*ortaklık ya da bir bölümüne sahip)

First Choice Büyümeye Devam Ediyor

İngiltere'nin üçüncü, Avrupa'nın beşinci büyük markası olan First Choice, 14 bin kişilik kadrosuyla eğlence-dinlence tatilinde özel turlarda ve havacılık alanında hizmet veriyor. 2001 yılında 5 milyon kişi First Choice ile seyahat etti.

1973 yılında kurulan grup,1994 yılında First Choice Group olarak yeniden markalaştırılarak hizmet vermeye başladı. 1998 yılında Unijet Travel Group ve Hayes & Jarvis'i satın alarak İngiltere'deki operasyonlarını genişletti. 2000'li yıllara kadar da Bakers Dolphin, Intatravel, Meon, Flexigroup ve Türk kökenli tur operatörü Ten Tour gibi birçok seyahat acentası ve tur operatörünü bünyesine kattı.

2000 yılında ayrıca aralarında First Choice'un da olduğu üç ortaklı Holiday Hypermarket'i satın aldı. Gene aynı yıl, Barcelo Travel'i de satın alarak otel ortaklığına da adım attı. First Choice, 1999 yılında da Sunsail International ve Stardust Marine'i satın alarak denizcilik sektörüne girdi. Mayıs 2000 yılında RCCL (Royal Caribbean Cruise Line)'la stratejik ortaklık yaparak % 6,75'lik hissesini RCCL'ye sattı. RCCL bu anlaşma ile First Choice'a 200 milyon İngiliz Sterlini yatırım yaptı.

Grup 2001 yılında da İtalya'da I Viaggi del Turchese'i ve Hollanda'da Sunrise BV'yi ve Fransa'da Tourinter'i satın aldı; aynı tarihte CIT Holidays Limited'i de bünyesine kattı; 2002 yılında ise Sunsail Holland, Porter&Haylett Limited ve Exodus Travels Limited'i satın aldı.

İngiltere turizm endüstrisi bu yıl 11 Eylül sendromu nedeni ile özellikle de incoming turizmde büyük bir darboğazın içine girdi. İngiliz vatandaşlarının yaptığı yurtdışı seyahatler 2002'nin 9 aylık verilerine göre yüzde 1 artmış olsa da uzak mesafe pazarlarında özellikle de Kuzey Amerika pazarında yüzde 20'lere yaklaşan bir daralma söz konusu. İngiltere'ye yönelen incoming turizm ise önce 2000 yılında deli dana hastalığı, sonra da 2001 yılındaki 11 Eylül olayları nedeni ile ağır bir bunalımın içine girdi. Bununla birlikte Avrupa Seyahat Komisyonu ETC'den verilen bilgiye göre İngiltere'yi 2002 yılı ilk dokuz ayında ziyaret edenlerin sayısı bir önceki yıla göre tahmini % 2 oranında artış gösterdi.

İsviçre'nin İkinci Büyüğü Kuoni, Avrupa'da Altıncı

Tatil seyahatleri satışları Kuoni Group'un cirosunun % 85'ini oluşturuyor. Ana merkezi İsviçre olan Kuoni markası aynı zamanda Fransa ve İngiltere'de de hizmet veriyor. Grubun İsviçre'de daha alt gelir grubuna hizmet vermek amacıyla kurulmuş Helvetic Tours adlı bir markası da var. Edelweiss Air de Kuoni'ye ait olan bir charter markası. Kuoni'nin yalnızca İsviçre'de 120 tane satış ağı bulunuyor. Bunlar internet, dijital TV, çağrı merkezleri aracılığıyla doğrudan satış gerçekleştiriyorlar. Kuoni'nin iş seyahati birimi BTI (Business Travel International) markası ise küçük ve orta ölçekli işletmeler ile büyük ulusal ve uluslar arası önemli gruplara hizmet veriyor. Markaları: Asya'da P&O ve Kuoni, Avusturya'da Kuoni ve Business Travel, Fransa'da Kuoni ve Voice, Almanya'da Euro Lloyd, Yunanistan'da Hellenik Tours, Macaristan'da Kuoni, Neckermann ve Business Travel International, Hindistan'da SITA, SOTC, İtalya'da Kuoni ve GASTALDI Tours, Kenya'da Private Safaris, Hollanda'da Kuoni, Special Traffic, Net Vacations ve African, İskandinavya'da Kuoni, Dane Tours, Apollo, Holidays, Novair ve Ikisbye, İspanya'da Kuoni ve Difusion, İsviçre'de Kuoni, Incoming Services, Helvetic Tours, Club Intersport, Edelweiss Air, Private Safaris, Rail Tour, Rotunda Tours, PRS AG, Manta Reisen ve Business Travel International, İsviçre'de Kuoni, Tropical Sun, The Travel Collection, UK Connection, Sport Abroad, Far East Travel Centre, Voyages Jules Verne, İngiltere'de Kuoni, Amerika'da ise Kuoni, Allied Tours, Intrav ve TPRO.

İsviçre'nin 2001 Yılı İlk Beş Markası

- Hotelplan İsviçre:613,0 Milyon Euro
- Kuoni İsviçre:582 Milyon Euro
- TUI İsviçre: 276 Milyon Euro
- Reisebaumeister:189,8 Milyon Euro
- FTI İsviçre:122,1 Milyon Euro

Kaynak: FVV

İsviçre'de birinci, Avrupa sıralamasında ise sekizinci sırada bulunan Hotelplan Swiss Group'un bünyesinde Hotelplan, M-Travel, Esco, Escolette, Parikos, Tourisme Pour Tous (TPT), Royal Route, Dornbierer Journeys ve Roofridge Business Travel gibi markalar yer alıyor. Grup İsviçre'de binden fazla bağımsız seyahat acentası tarafından temsil ediliyor. Şirketin ayrıca yurtdışında da temsilcilikleri bulunuyor. Bunlar Hotelplan Fransa, Hotelplan Hollanda, Hotelplan İtalya ve gene Hotelplan İtalya'ya bağlı olan Turisanda, Hotelplan İngiltere ve Hotelplan İspanya'dır. Kuoni'nin

ayrıca Horizons Hotels adı altında toplanan 6 şirkete ait otel ve kulüpleri de var. Guruba bağlı Interhome 15 farklı ülkede 18 bine yakın tatil evi (pansiyon, villa etc.) ve 300'e yakın otele sahip. Interhome'un İsviçre'deki ana markası olan Utoring İsviçre'de daireler kiralyor. Belair Airlines ise grubun havayolu şirketi konumunda. FVW'nin araştırmasına göre İsviçre'de 2002 yılının ilk yarısında bir önceki yılın rakamlarına göre % 20 gerileme oldu ve seyahat acentalarına göre bu oran bütün bir yılı kapsayacak. Gene ECA tarafından verilen bilgiye göre İsviçre'de Ocak-Ağustos ayları arasında geceleleyenlerin sayısında bir önceki yıla göre -% 9.8 oranında bir gerileme görüldü. 11 Eylül olayları ve sonrasında Swissair'ın çöküşü, Gotthard Tüneli'ndeki büyük kaza da İsviçreli'lerin seyahat etme isteklerini durdurdu. Yapılan araştırmalara göre İsviçreli'ler uçakla seyahat etmekten daha çok ekonomik krizden korkuyorlar. Bu dönemde İsviçre için önemini kaybeden destinasyonlar arasında ABD ile İsviçre'nin en önemli destinasyonlarından biri olan Mısır bulunuyor. Bu destinasyonlara seyahat eden yolcu sayısında önemli azalmalar yaşandı. Hotelplan haftada dört kez yaptığı uçuşlarını bire indirdi. Kuoni ise ocak ayında, Mısır programında daha önce haftada on kez uyguladığı charter uçuşlarını iki uçuşa indirdi. Pazarın dördüncüsü Reisebaumeister da düşüş gösteriyor. Asya gibi bazı destinasyonlar iyi görünürken, İspanya, Portekiz ve Karayibler gibi destinasyonların 2002 yılında kötü gittiği söyleniyor. Pazarda beşinci durumda bulunan olan FTI Schweiz da kapasitelerini oldukça azaltan markalardan. 2002 yılı İsviçre'de daha önce hiç görülmemiş fiyat savaşına sahne oldu. Geç rezervasyon sisteminin ise bu yıl tutmadığı verilen bilgiler arasında.

Fransa'nın İkinci Büyüğü Artık TUI'nin **Fransa'nın İlk Beş Büyüğünün 2001 Yılı Ciroları**

- Club Mediterranee:1.985 Milyon Euro
- Nouvelles Frontieres:1.232 Milyon Euro
- Voyages Fram:436 Milyon Euro
- Look Voyages:302 Milyon Euro
- Jet Tours:261 Milyon Euro (Club Med'in tur operatörü)

Kaynak: FVW

Fransa'nın ikinci büyük tur operatörü Nouvelle Frontieres'nin hisselerinin % 100'ü 2002 yılında TUI Group tarafından satın alındı. Bu satın almayla birlikte Fransa'da bulunan tur operatörleri sıralamasında da 2002 yılında önemli bir değişiklik meydana geleceği tahmin ediliyor.

Fransa'nın en büyük tur operatörü Club Med'in 2001 cirosu 1,9 Euro. Club Med'in 40'dan fazla ülkede 120'ye yakın her şey dahil tatil köyleri, villaları, kruvaziyer gemileri bulunuyor. Club Med markası altında Club Med, Club Med Croisières, Club Med Découvertes, Club Med World, Club Med Gym, Club Med On Line, Club Med Voyages, Oyyo , Jet Tours, Jumbo ve Eldorado Forum Voyages yer alıyor.

Tur operatörlüğü Jet Tur ve Forum Voyages tarafından gerçekleştiriliyor. Club Med tarafından verilen bilgiye göre şirket, 2001 yılında 25 bin kişilik kadrosuyla yaklaşık 2 milyon müşteriye hizmet verdi.

Club Med, Eylül 2002'de Fransız seyahat acentası Protravel ile ortaklık anlaşması imzaladı. Buna göre Protravel, 115 satış noktasında Jet Tours'un ürünlerini satacak. Ağlarını genişletmek isteyen Protravel Jet Tours'u bu ağlarının en büyük

ortaklarından biri yapmak istiyor. Aynı anlaşmanın diğer bir maddesine göre de ürünlerinin % 20'si Protravel acentaları tarafından satılacak. Son olarak Club Med, Forum Voyages ağında yer alan Fransa'da bulunan 18 acentasını Protravel'a satacak.

Club Med ayrıca 2002 Eylül ayında Air France ile Club Med ve Jet Tours tarafından Air France'ın uçuşlarda kullanılması yolunda stratejik bir anlaşma yaptı. Anlaşmayla iki tarafın da çıkarlarını koruyan uzun süreli bir işbirliği gerçekleştirileceği şirket tarafından verilen bilgiler arasında.

FVW kaynaklı bilgiye göre 2001/2002 sezonu Fransa açısından pek iyimser görünmüyor. Fransızların seyahat etme oranlarında geçen döneme oranla % 10-20 oranında bir gerileme meydana geldi.

Alpitour da Küçükleri Yutuyor

İtalya pazarında birinci, Avrupa'da ise dokuzuncu sırada bulunan Alpitour, dünya seyahat pazarının yaşamış olduğu sıkıntılı dönemi karlı atlatan markalarından. 1947 yılında kurulan Alpitour, 1998 yılında Francorosso adlı İtalya'nın en büyük tur operatörüyle ortaklık anlaşması yaparak İtalya'da ve Avrupa'da çok önemli bir konuma geldi. Daha sonra Viaggidea'nın % 49'unu da satın alarak Avrupa'da ilk ona yerleşti.

İtalya'nın En Büyüklerinin 2001 Ciroları

- Alpitour Grubu:1.072,2 Milyon Euro
- Costa:760.8 Milyon Euro
- Ventaglio:525,4 Milyon Euro
- HIT:520.0 Milyon Euro
- Teorema:212,2 Milyon Euro
- Valtur:200,9 Milyon Euro
- Hotelplan İtalya:155,0 Milyon Euro
- Kuoni Gastaldi:145,0 Milyon Euro

Kaynak:FVW

FVW'den verilen bilgiye göre İtalya'da bulunan tur operatörleri 11 Eylül sonrası oldukça güç dönemler geçiriyorlar. Daralan pazardan pay kapmaya çalışan seyahat acentaları adeta savaş veriyorlar. Küçük ve orta işletmelerin birçoğu ya iflas etti ya da iflas noktasında. Araştırmaya göre 2002 yılındaki erken rezervasyon indirimleri uçak kapasitelerinin düşmesini engelledi. Bununla birlikte charter havayollarının fiyatlarını çok indirmesi yeni bir savaşı başlattı. Araştırmaya göre İtalya'da 10 bin adet seyahat acentası bulunuyor. Bunların % 70'i bağımsız.

İtalya'da Alpitour'dan sonra ikinci büyük tur operatörü olan Costa Crociere deniz taşımacılığında birinci sırada. Costa Crociere US- Cruise-Giganten Carnival'in alınmasıyla filosunu daha da büyütüyor. Toplam 10 bin yolcu kapasiteli sekiz tane gemisine gelecek yıl üç tane daha ekleyecek.

Avrupa'nın Diğer Ülkelerinde Büyük Operatörlerin Pazar Payları

İspanya

İspanya'nın Büyüklerinin 2001 Yılı Ciroları

- İberojet:358,0 Milyon Euro
- Travelplan:300,0 Milyon Euro
- Tiempo Libre/Mundicolor:275,0 Milyon Euro
- Viva Tours:240,4 Milyon Euro
- Turavia/Royal Vacations:114,3 Milyon Euro

Kaynak:FVW

FVW'nin araştırmasına göre İspanyollar seyahat etmeyi çok seviyor, bununla birlikte 11 Eylül sonrası daha çok i turizme kaydılar. Bu nedenle de diğer ülkelere giden İspanyollar'ın sayısı çok fazla değil. Bununla birlikte 2002 sezonunda da İspanya incoming açısından iyi bir yıl geçiriyor. 2002 ilk dört ayı verilerine göre İspanya'yı 8.5 milyon kişi ziyaret etti. Bu rakam geçen yıla göre % 5.4 oranında artış göstermiş durumda. Tur operatörleri satışlarını artırmak için % 30'lara varan indirimler uyguluyorlar. Bununla birlikte 2002 sezonu için rakamlarda büyük patlamalar beklenmiyor. ETC'den verilen bilgiye göre 2002 yılının ilk dokuz aylık bölümünde İspanya'yı ziyaret eden yabancıların sayıları bir önceki yıla göre % 1.8 oranında artış gösterdi. Bununla birlikte ABD, Japonya gibi uzak destinasyonlardan gelenlerin sayısında % 20 civarında düşüş var.

Avusturya

Avusturya'da Bulunan Büyüklerin 2001 Ciroları

- TUI:519,0 milyon Euro
- Neckermann Avusturya:193,0 Milyon Euro
- FTI Avusturya:95,0 Milyon Euro
- Rewe Avusturya:72,1 Milyon Euro
- Ruefa:45,0 Milyon Euro

Kaynak:FVW

FVW'den alınan bilgiye göre ITS Billa Reisen 2002 yaz sezonu rezervasyonlarında %10 oranında artıya geçti. Thomas Cook için ürünlerinin pazara uyum sağlaması konusu ncelikli. FTI kiş sezonunu oldukça iyi geçirdi (zellikle Karayibler), bunun yanında yaz sezonu rezervasyonları beklentilerin altında kaldı. Resmi olmayan duyumlara göre iş sezonunun %20 oranında zararlı kapanmasından korkuluyor. ETC'den verilen bilgiye göre ise yılın ilk yedi ayında Avusturya'da geceleyenlerin sayısında bir önceki yıla göre % 2.2 oranında artış var.

Belçika

Paket Seyahatler Bazında Pazar Payları

- TUI Belgium-----%45
- Thomas Cook Belgium-----%45
- Diğer-----%10

Kaynak: FVW

FVW araştırması, Belçika'da 2001 senesinin karlar, pazar payları,müşteriler açısından bakıldığında oldukça iyi geçtiğini, hatta 2001 yılı tüm zamanların en iyi turistik yılı olarak değerlendirildiğini ortaya koyuyor. 2002 senesinde ise rezervasyonlarda % 15.5'lik bir gerileme bekleniyor.

Belçika pazarının nde giden tur operatörleri, Alman markaları TUI ve Thomas Cook'un Belçika şubeleri. Bu iki dev, paket seyahatlerin %90'ını kendilerine

bağladılar ve yoğun talep gören noktalara hizmet veriyorlar. TUI Belgium, Jetair ve Sunjet gibi markalarla yoğun noktalara hizmet veriyor. Jetair uçak seyahatleri bazında 2001 yılında %8 oranında artış gösterdi. Ülke içi ve şehir seyahatleri bazında ise pazar payını %26 ile iki katına çıkarmış durumda. 2001 yılında Belçika'da köklü değişiklikler en fazla uçak seyahati pazarında yaşandı. Bu değişikliklerde Sabena ve City Bird'ün iflasları etkili oldu. 2002 yılı Mart ayında Thomas Cook Belçika Havayolları iki firmanın işletmesini üstüne aldı. Filoda JMC'nin Airbus A-320 tipi 5 tane uçağı mevcut. Yaz sezonunda ise Condor Havayollarının Boeing B-757 ve B-767 tipi iki tane uçağı geçici olarak filoya katılıyor. Uzak destinasyonlarda ise Sobelair ile iki senelik anlaşma hala sürüyor.

Hollanda

Büyüklerin 2001 Ciroları

- TUI Hollanda-----673,0 Milyon Euro
- Thomas Cook Hollanda-----462,4 Milyon Euro
- OAD----316,0 Milyon Euro
- Hotelplan Hollanda-----220,5 Milyon Euro
- My Travel Hollanda-----150,0 Milyon Euro

Kaynak:FVW

ETC'den verilen bilgiye göre Hollanda'da yılın ilk altı ayında gelen turist sayısında bir önceki yıla göre % 3.1 oranında artış gerçekleşti, geceleme sayısındaki artış ise % 2.9. . Bununla birlikte TUI Hollanda ve Thomas Cook Hollanda'nın durumları oldukça iyi. Hollanda'daki pazarı kapma yarışına neredeyse tüm Avrupalı markalar katılmış durumda: TUI, Thomas Cook, Hotelplan, My Travel, First Choice. Pazarın önde gelen isimleri TUI ve Thomas Cook bu pazarda oldukça iddialılar ve işletme sayılarını her geçen gün farklı markalarla artırıyorlar. Örneğin Thomas Cook Broere Reizen'ı satın alarak Hollanda'daki seyahat acentası sayısını ikiye çıkardı.

Araştırmaya göre 2002 yılı Kasım ayından itibaren TUI'nin seyahat acentaları da üç tipe ayrılmış olacak: Express-hemen karar verenler için satış gişesi. Rotterdam'da bu tip bir tane acenta bulunuyor ve acentalarının dörtte birinin bu şekilde hizmet vermesi düşünülüyor. Experience: Megastore ve restoranı mevcut olan seyahat acentası (8 tane planlanmış). Üçüncüsü ise klasik danışma seyahat acentaları (acentaların dörtte üçü bu kategoride).

Polonya

Polonya'da Bulunan En Büyük Tur Operatörleri

(Bin üzerinden, katılımcı bazında 2001)

- MyTravel Polonya (Itaka/Ving)*:110.000
- Neckermann Polonya**:101.346
- TUI POLSKA:98.000
- TRIADA*:91.430
- SCAN HOLIDAY*:80.000
- ALMATUR POLSKA*:57.000

(* önde olan otobüs turları

** Thomas Cook kataloğundan derlenmiştir)

Kaynak: FVW

FVW'nin araştırmasına göre Polonya 2001 yılında turizmde iyi bir yıl geçirdi. 2002 yılı ise bir önceki yıla göre durgun geçiyor. Pazarın zayıflamasına sonradan eklenen KDV'lerin de etkili olduğu söyleniyor. ETC'den verilen bilgiye göre 2002 yılının sekiz aylık döneminde Polonya'ya giden turist sayısında bir önceki yıla göre -% 22.8 oranında gerileme yaşandı. Uçakla yapılan paket seyahatlerde Thomas Cook ve TUI başı çekiyor.

Macaristan

ETC istatistiklerine göre Macaristan da 2002 yılında gerileme gösterecek ülkelerden. İlk sekiz aylık dönemde ziyaretçi sayısında bir önceki yıla göre gerileme -% 7.8 oranındayken, geceleme sayısındaki düşüş ise -1.1. FVW'ye göre Macaristan da devlerin gözlerini diktikleri önemli pazarlardan. Ülkedeki kişi başına düşen gelirin artmasıyla, 10 milyon kadar insanın yurtdişi seyahatlere çıkması bekleniyor. Terra, TUI ile beraber pazarın önde gelen ismi. TUI Macaristan 2002 yılında uçakla yapılan paket seyahatleri bazında %8 'lik paya ulaşmayı amaçlıyor. TUI, Macaristan pazarına Gulet, Magic Life ve TUI isimli  katalogla ıktı. Neckermann Macaristan %20'lik bir pazar payına sahip. Uçakla yapılan paket seyahatler bazında Akdeniz, özellikle de Türkiye, Yunanistan ve İspanya başı çekiyor. Tüm tur operatörler için ana çıkış noktası Budapeşte. Uçuşlar ise bir çok havayolu ile gerçekleşiyor. Ana taşıyıcı Macar Malev. Uzun mesafeli uçuşlarda tur operatörleri Budapeşte bağlantılı uçuşları tercih ediyorlar. Charter uçuşları ise Viyana veya Almanya'daki havaalanlarından yapılıyor.